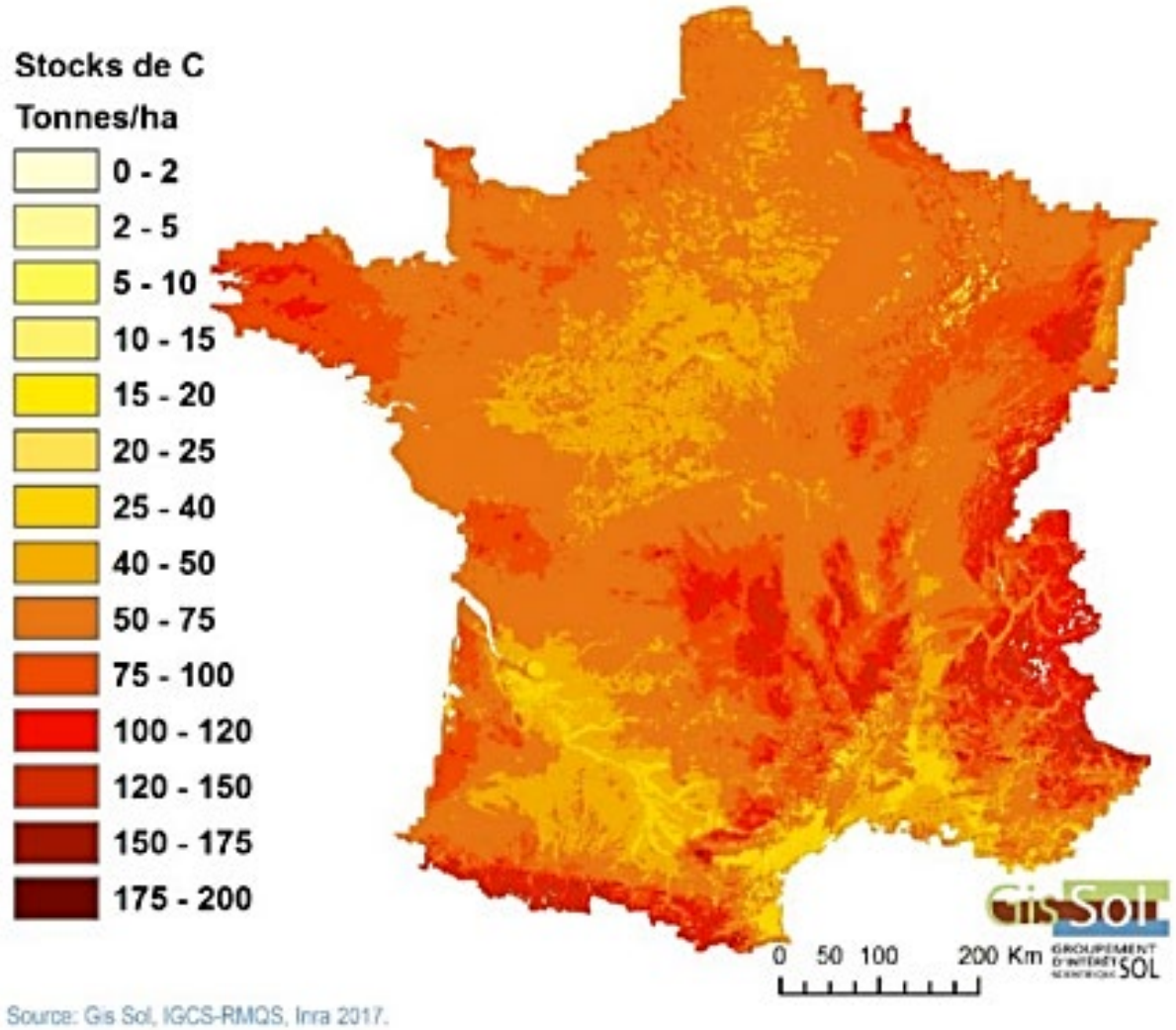
ADER 16.2.2- Cercetări privind organizarea, administrarea și gestionarea multifuncțională a patrimoniului pastoral montan, prin dezvoltarea durabilă a creșterii animalelor rumegătoare de fermă și valorificarea serviciilor ecosistemice, în vederea asigurării sustenabilității economice a fermelor și gospodăriilor montane și diversificării producției

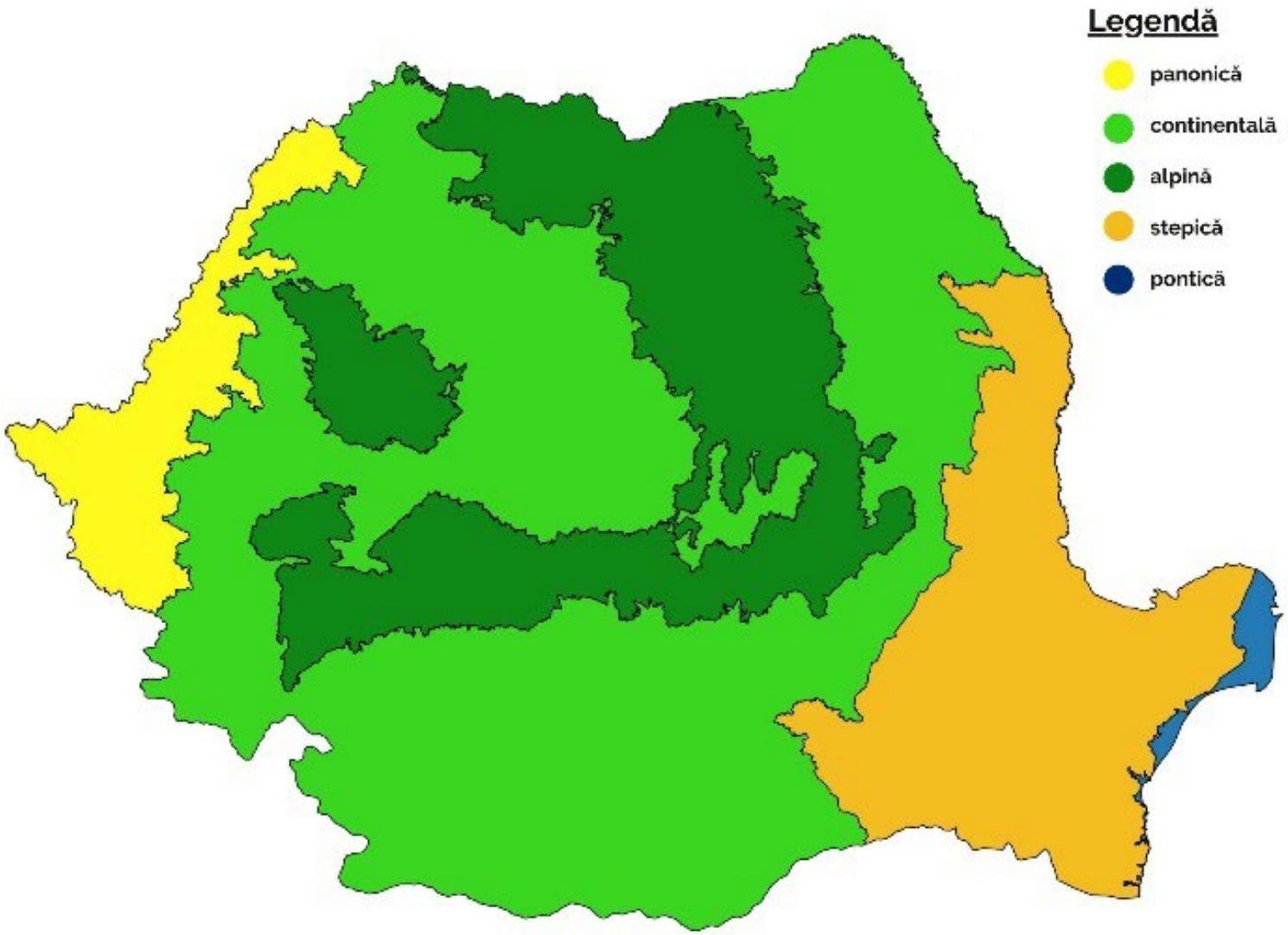
Finanțare: Bugetul de Stat MADR, Plan Sectorial pe anii 2019- 2022
Valoare totală: 450000 lei

- ***Obiectivul General**: Punerea in valoare a patrimoniului pastoral al României prin sporirea producției totale de furaje si a calității acestora, cu o conversie optima in produse animaliere, in concordanta cu o buna practică agricolă caracterizata prin armonizarea dintre dezvoltarea economico-sociala, conservarea biodiversității si protecția mediului*

- ***Obiectivul specific**: Evaluarea prin metode expeditive a stării actuale de degradare a pajiștilor permanente în vederea reintroducerii lor în circuitul agricol, conservarea biodiversităţii, integrare estetico-peisagistică şi de protecție a mediului*

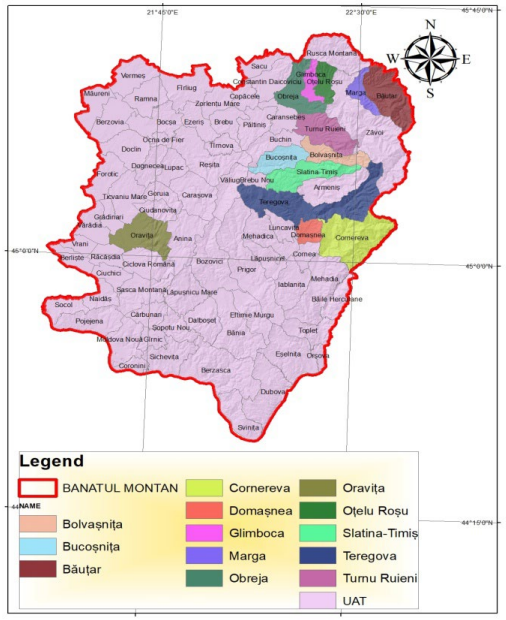

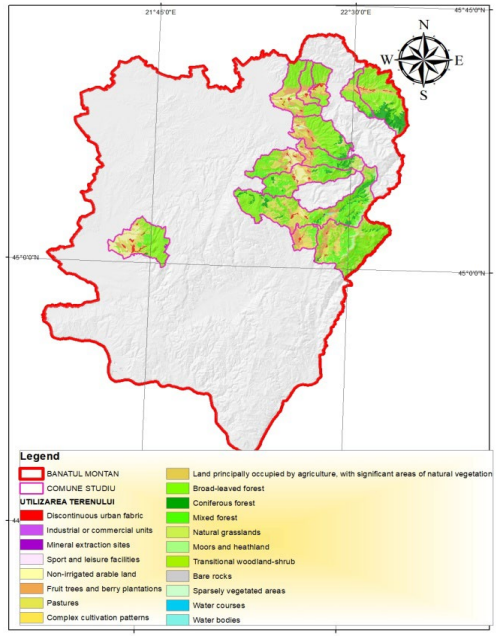
Harta stocurilor de C organic a solurilor franceze (în t/ha C) în primii 30 cm de sol (Sol GIS)

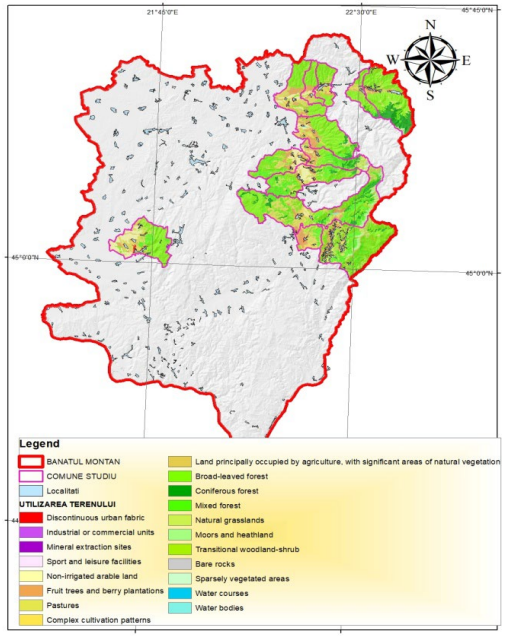

Regiunile biogeografice al României: panonică, continentală, alpină, stepică și pontică (după *Tipuri de pajiști în România*, 2021)

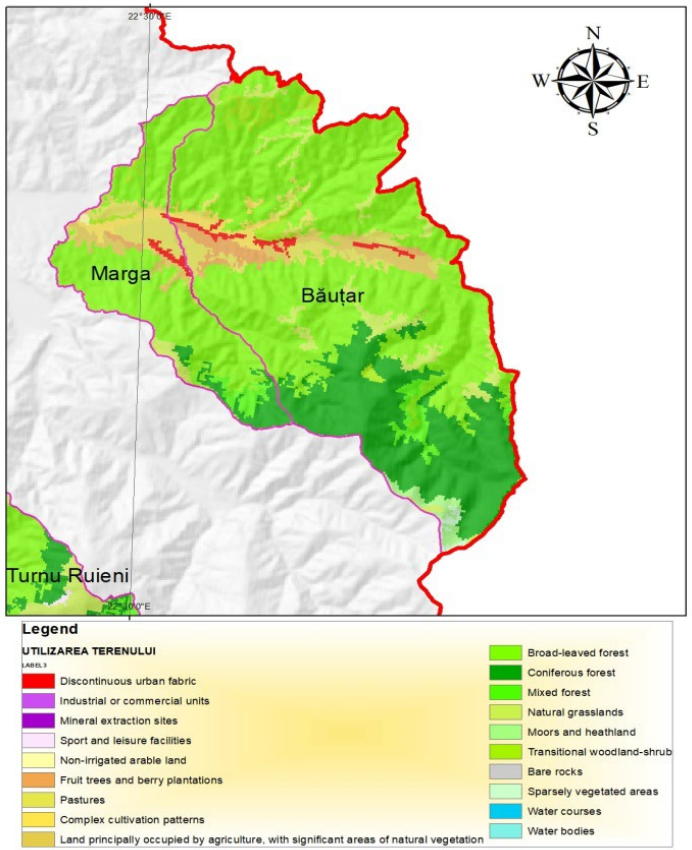

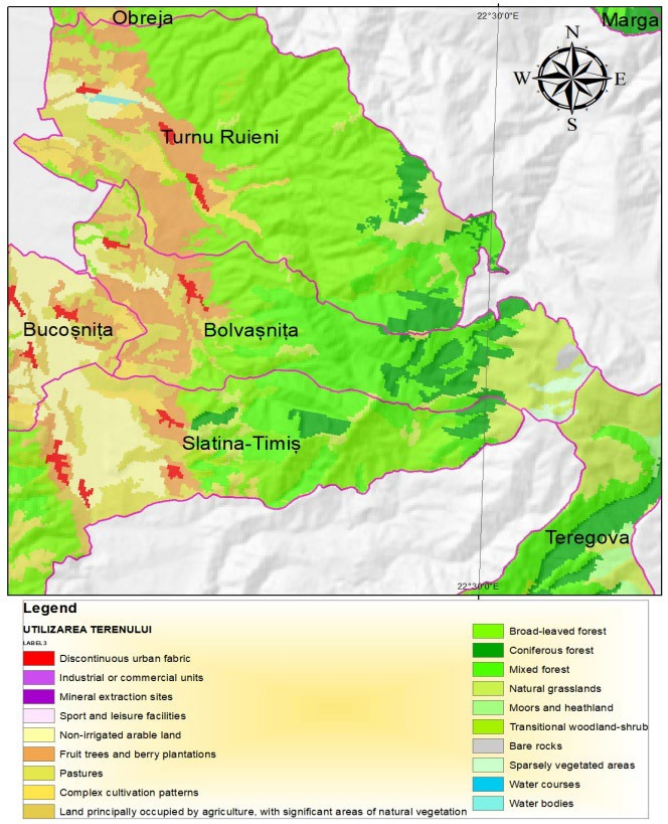

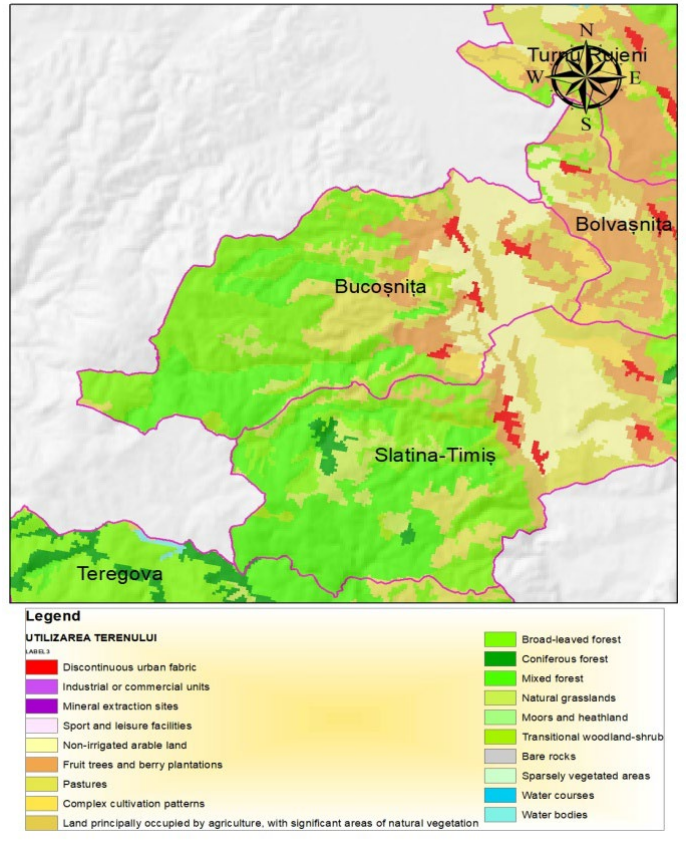
Individualizarea cartografică a județului Caraș- Severin și a zonei studiate

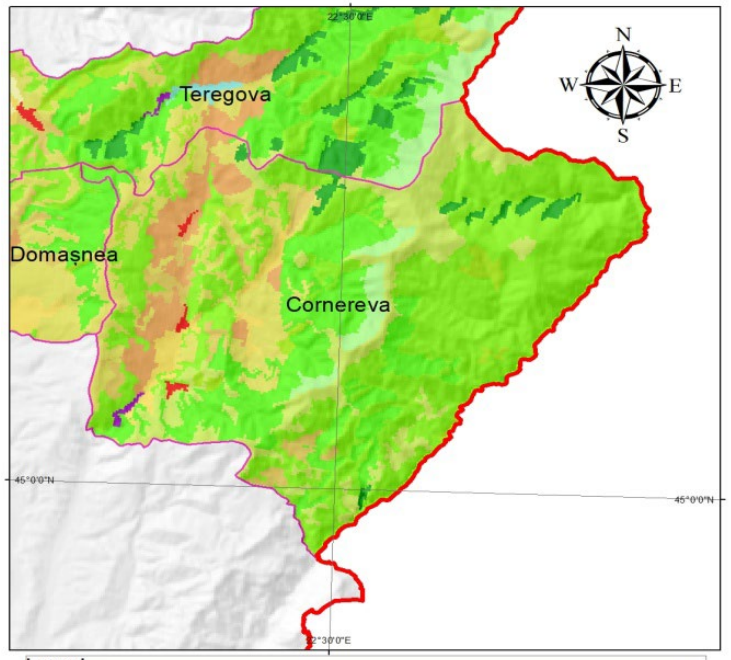
Comuna Băuțar

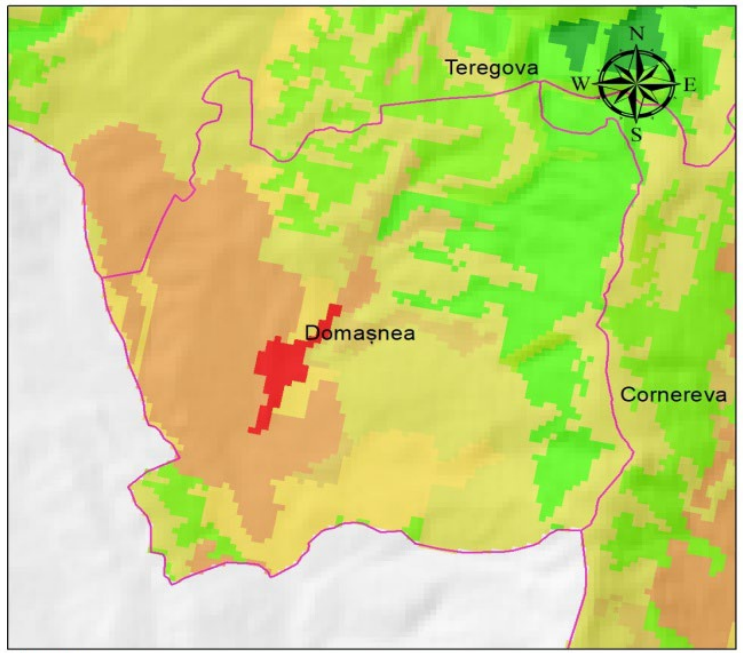
Comuna Bolvașnița

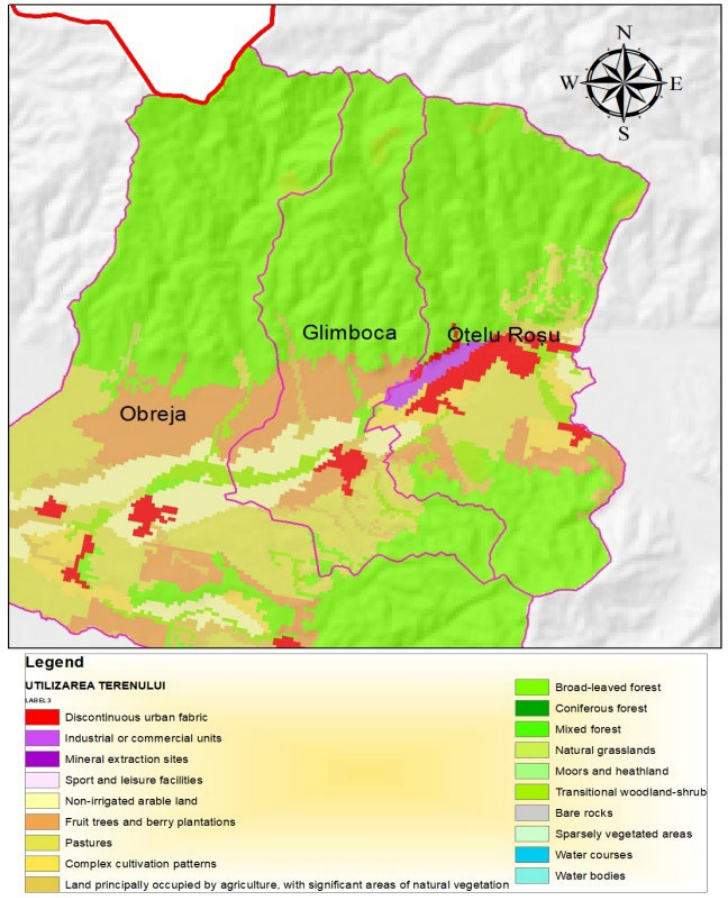
Comuna Bucoșnița

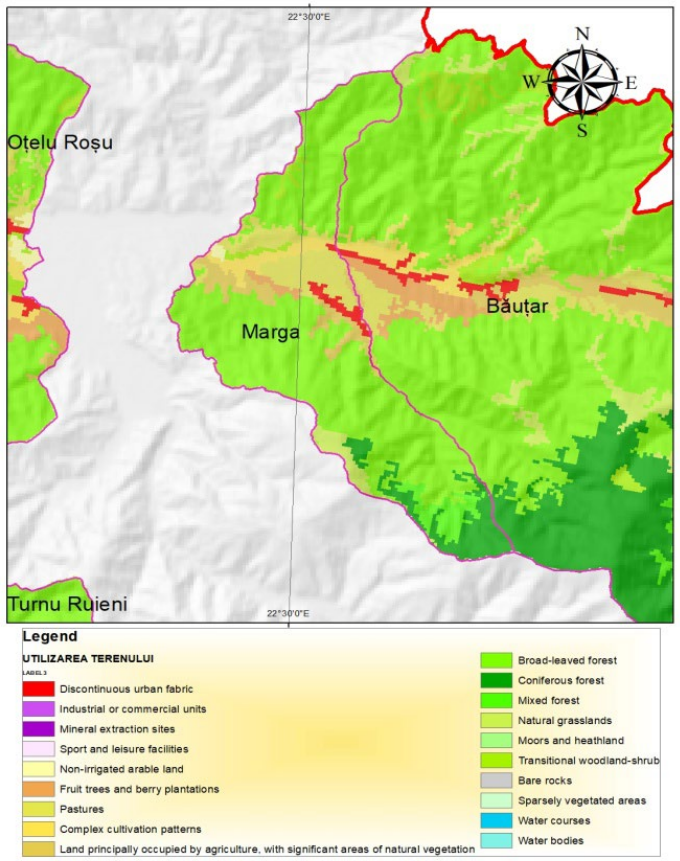
Comuna Cornereva

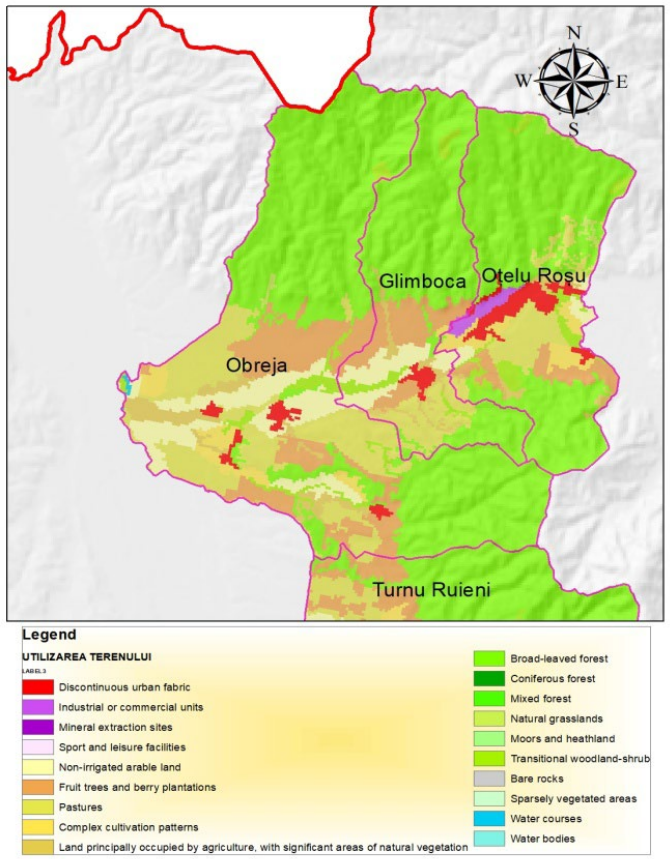
Comuna Domașnea

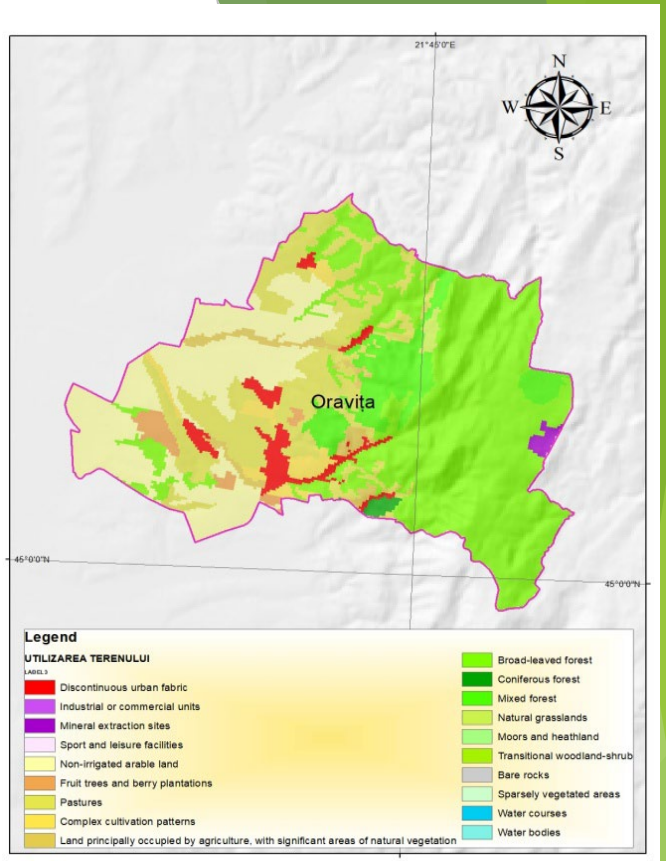
Glimboca

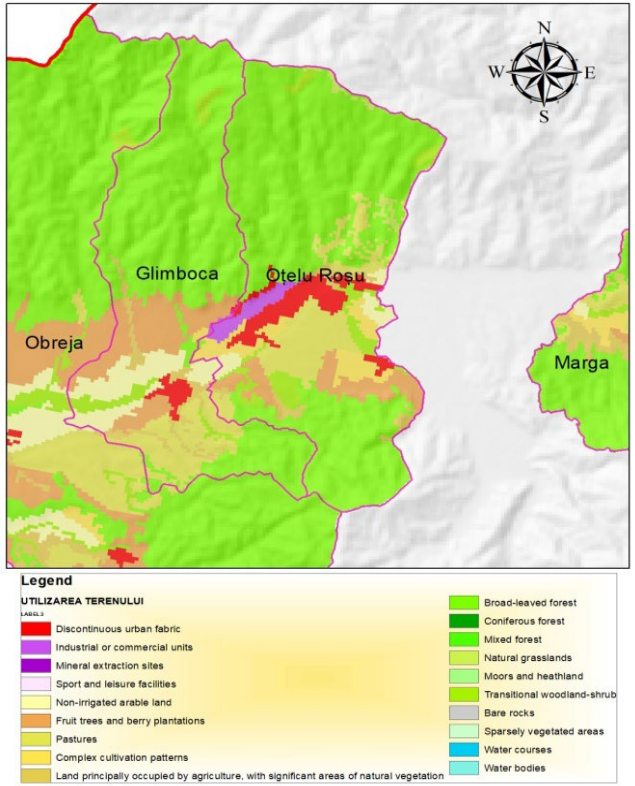
Comuna Marga

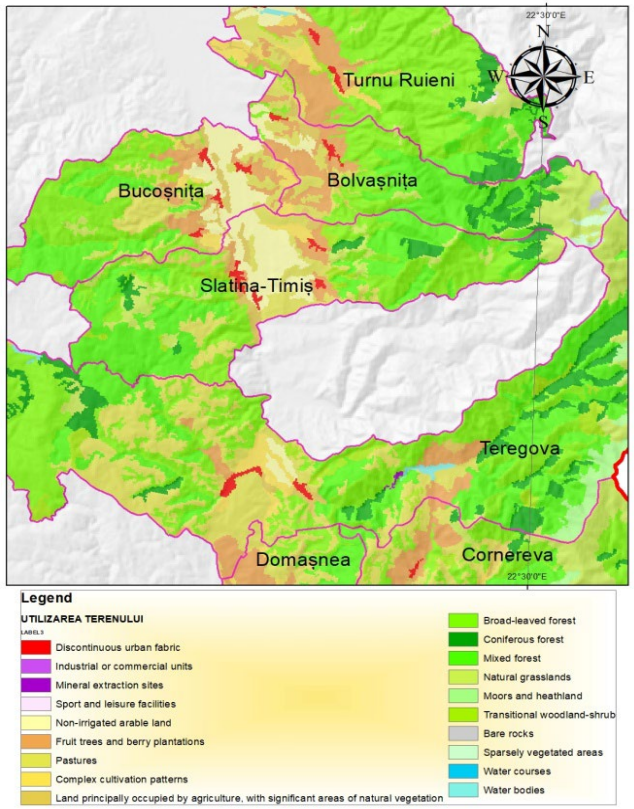
Comuna Obreja

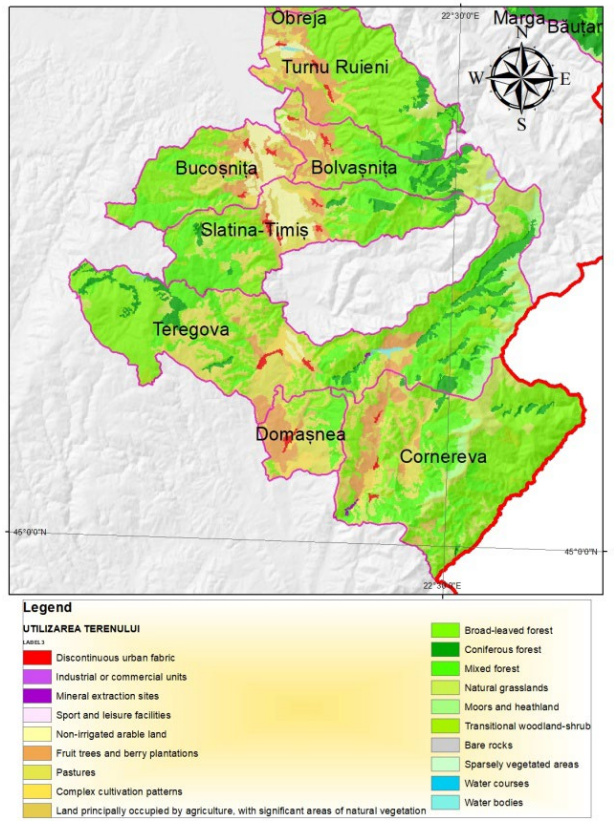
Oravița

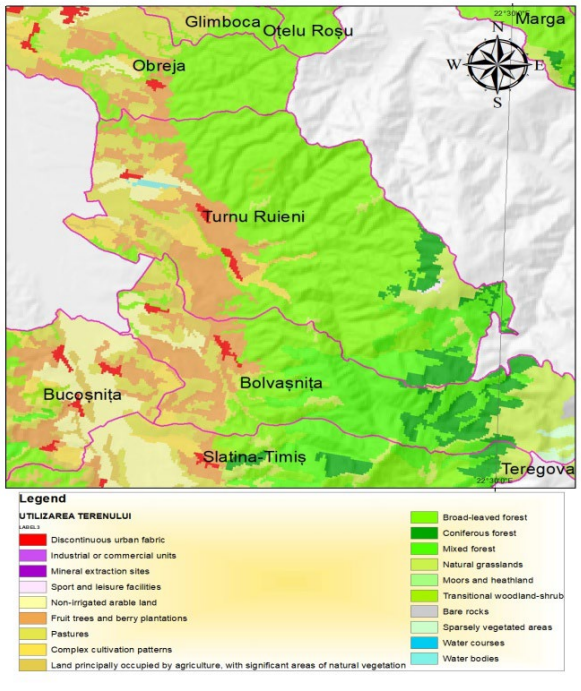
Oțelu Roșu

Comuna Slatina Timiș

Comuna Teregova

Comuna Turnu Ruieni

Județul Caraș-Severin

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 are la bază trei piloni ai Raportului Comisiei Brundtland intitulat *Viitorul nostru comun* :

- ***echitatea socială***, „prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării”;
- ***creșterea economică***, prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să se apropie „de calitatea vieții din țările dezvoltate”;
- ***mediul***, în legătură cu care trebui să conservăm și să îmbunătățim „baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile”.

Acești trei piloni se regăsesc și în **managementul funcțional al pajiștilor**

- In cele 17 obiective ale dezvoltării durabile detaliate în *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 ,* opt privesc *managementul funcțional al pajiștilor montane*:

1 – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;

2 – Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile;

3 – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă;

4 – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;

8 – Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți;

12 – Asigurarea unor modele de consum și producție durabile;

13 – Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor;

15 – Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.

- Pe baza cercetărilor efectuate în cadrul proiectului a fost conceput un *Ghid de bune practici agricole în managementul funcțional al pajiștilor montane* și în urma consultării unei bogate bibliografii românești și străine, pentru lucrătorii din domeniul creșterii și exploatării ovinelor și caprinelor din Banatul montan și nu numai.

Managementul pajiștilor montane

Gestionarea îmbunătățită a pășunilor și pășunatului are atât numeroase *efecte pozitive*, cât și câteva *efecte negative* asupra mediului

efecte pozitive:

- accelerează sechestrarea carbonului atmosferic în soluri prin introducerea speciilor de iarbă cu productivitate mai mare;
- ajută la reducerea degradării și eroziunii solului de către apă și vânt;
- creează mijloace de trai mai durabile pentru păstori;
- crește biomasa în pajiști;
- sechestrează carbonul ca parte importantă a luptei împotriva gazelor cu efect de seră;

efecte negative:

- necesită consum mai mare de energie prin irigarea crescută;
- stimulează emisiile de oxid de azot prin adăugarea de azot (îngrășămintele tipul NPK).

Managementul solului

- **Starea de sănătate a solului pajiștilor montane** este amenințată de

- acidificare;

- compactare;

- dezechilibrul elementelor nutritive;

- eroziune;

- managementul apei;

- pierderea biodiversității;

- salinizare și alcalinizare.

Managementul apei

Pe pajiștile montane trebuie să aibă în vedere următoarele:

- amplasarea adăpătoarelor (jgheaburi din trunchiuri de copac scobit numite *halău / troacă / uluc / valău*) deasupra nivelului cozii animalelor ca să se evite urinarea sau defecarea în apă; jgheaburile trebuie:

- să aibă 3-4 m lungime, cu secțiunea de 25 cm la fund, 30-35 cm în față și o înălțime de 30 cm;
- să aibă, în totalitate, o lungime care să asigure adăpatul tuturor animalelor de pe pășune;
- să aibă o înclinație de 0,5% în sens longitudinal;
- să aibă o poziție perfect orizontală;
- să fie amplasate pe un loc suficient de larg pentru a permite adăparea cu ușurință a animalelor;
- să fie confecționate din beton armat (gros de 8-10 cm), bușteni scobiți, dulapi (scânduri late și groase), lemn sau tablă;
- să fie curățate săptămânal;
- să fie întreținute, reparate și revizuite pe tot parcursul verii;
- să nu fie așezate direct pe pământ, ci pe suporți la o înălțime de 30-50 cm;
- să permită adăparea animalelor pe ambele părți;
- să poată fi golite integral pe perioada iernii sau pentru igienizare;

Managementul vegetației

Animalele trebuie să aibă acces la pășune pentru a paște ori de câte ori este posibil cu condiția menținerii sau chiar a îmbunătățirii vegetației. **Managementul vegetației** de pe o pajiște montană depinde de numărul de animale care pasc pe o unitate de teren pentru o perioadă de timp specificată și permit sau nu menținerea sau îmbunătățirea vegetației de pe acea pajiște. În acest sens, trebuie avute în vedere următoarele:

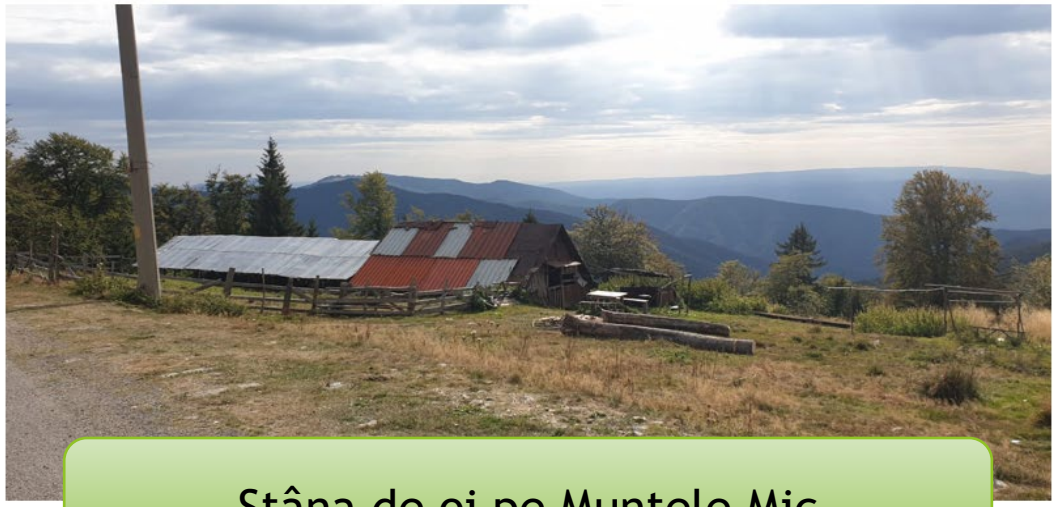
- **capacitatea de încărcare**

  - **numărul de animale**

  - **gunoiul de grajd**

  - numărul animalelor trebuie redus astfel încât să se evite eroziunea

- **capacitatea de pășunat -** numărul total de animale care pot fi ținute pe o anumită suprafață de teren pe baza resurselor furajere totale disponibile,

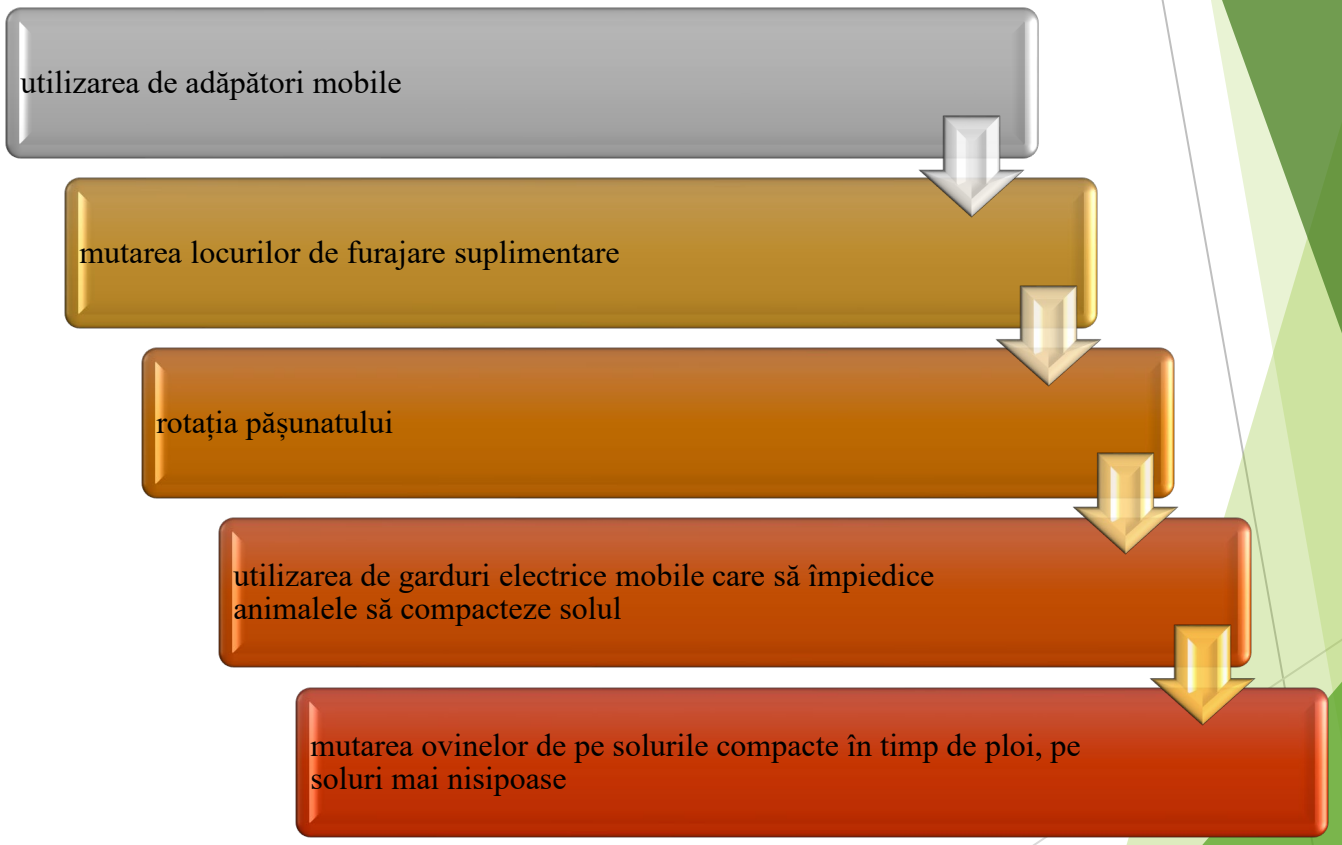

Stâna de oi pe Muntele Mic

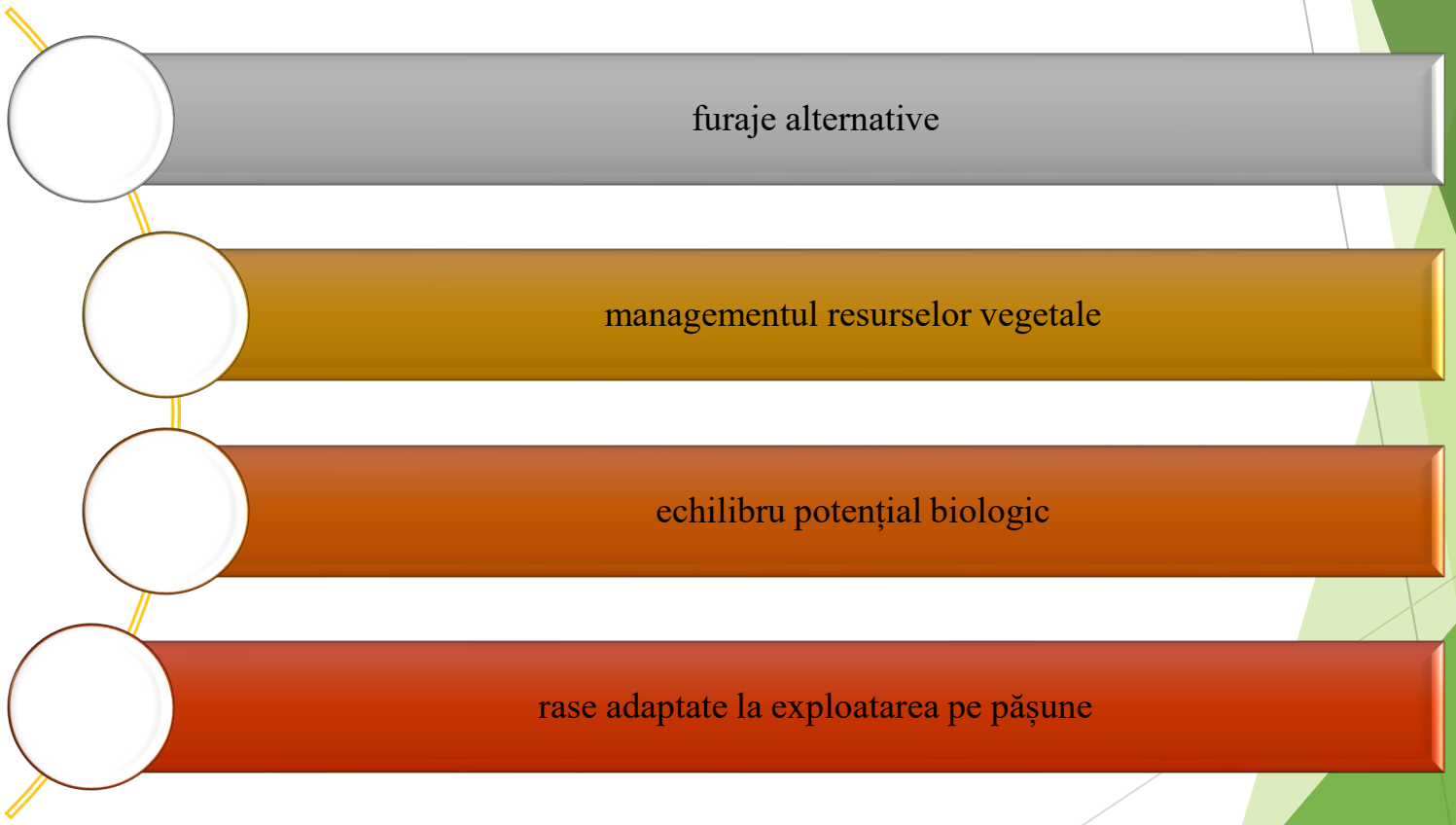

Stâna modernă

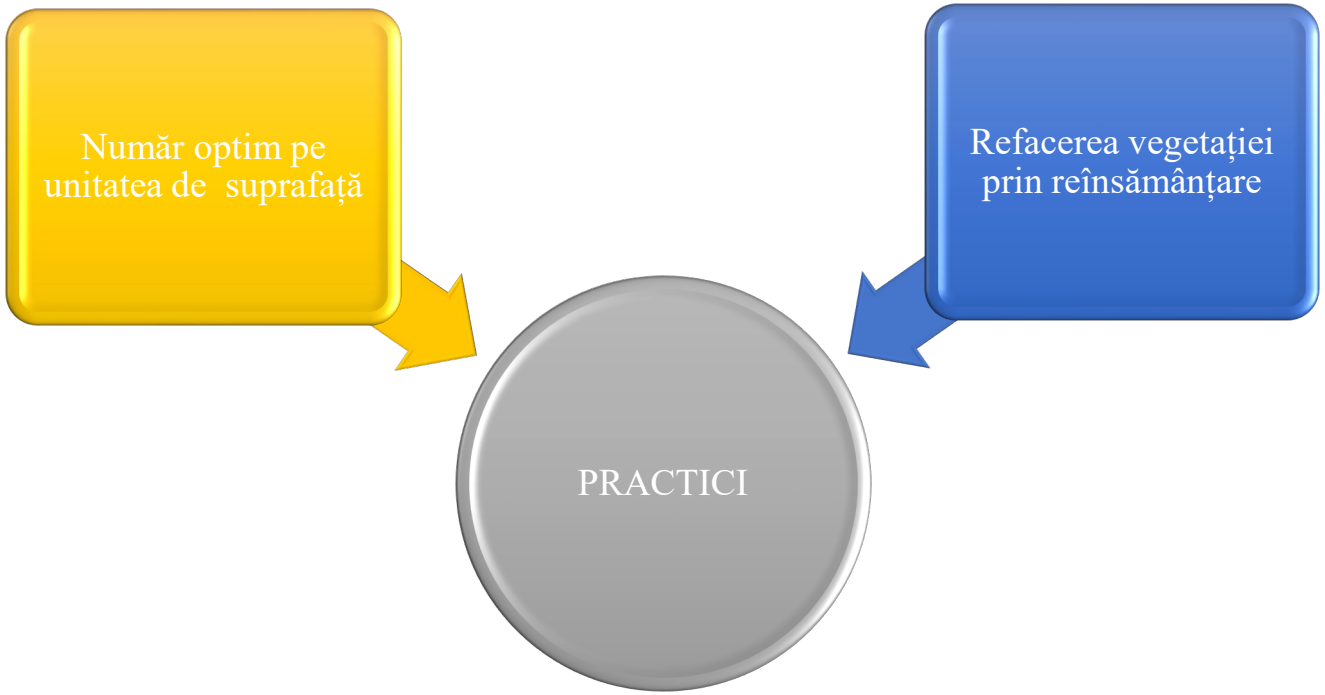
Măsuri pentru evitarea poluării apei și solului

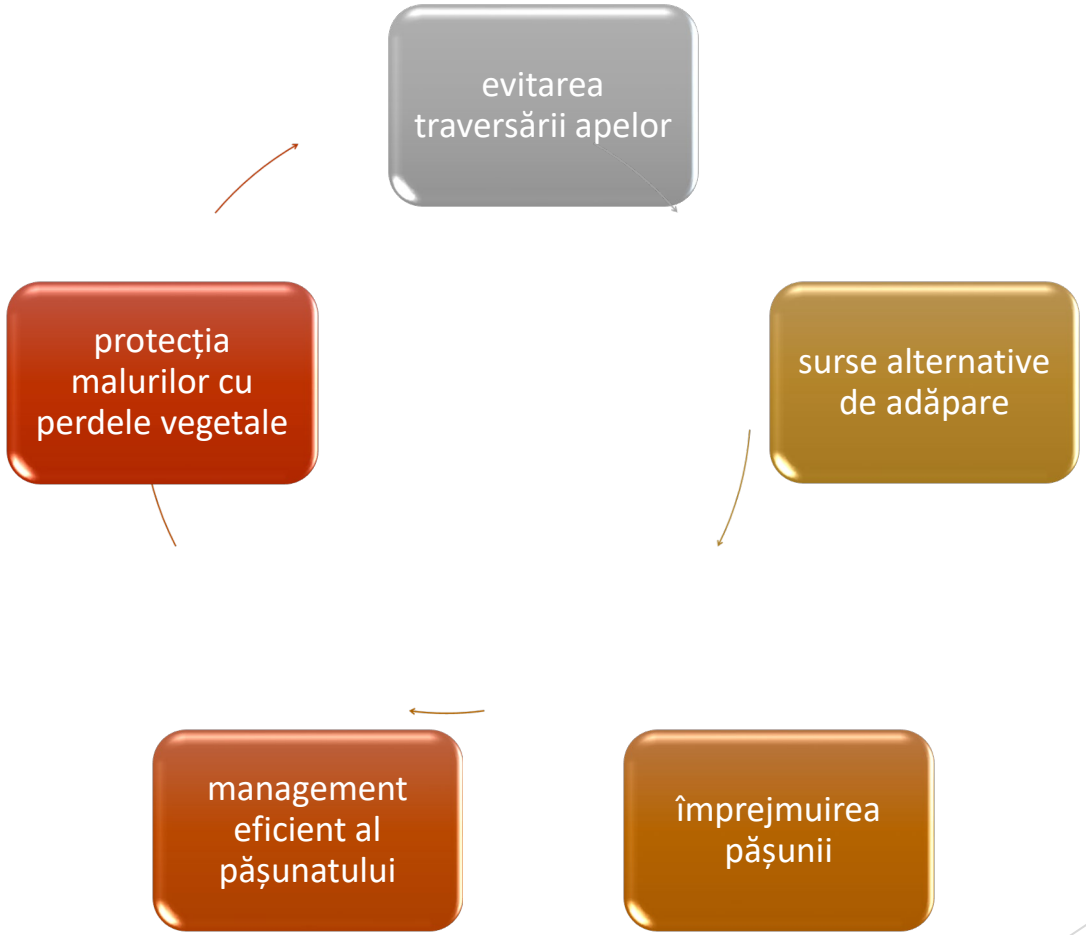
Practicile managementului durabil ale păşunatului

Practicile celui mai bun management pentru covorul vegetal

Măsuri de protejare a malurilor

CONCLUZII

- **Dezvoltarea agriculturii în zona montană trebuie să fie realizată în mod durabil, mai ales prin valorificarea produselor agroalimentare cu înaltă valoare biologică, urmărindu-se o armonizare pe termen lung între producție și consum pe de o parte, cu protejarea unui mediu prielnic pe de alta parte, marcând totodată trecerea de la măsuri corective la cele preventive.**

- **Pajiştile au o funcţie importantă în dezvoltarea rurală şi a mediului înconjurător reflectată prin: sechestrarea carbonului în soluri, fixarea simbiotică a azotului, calitatea peisajului, conservarea biodiversităţii, îmbunătăţirea fertilităţii solurilor, prevenirea inundaţiilor şi alunecărilor de teren, important patrimoniu cultural şi gestionarea rezervelor de apă.**

- **Buna gestiune a pajiștilor, a animalelor și alimentația lor contribuie la diminuarea costurilor de producție și favorizează caracterul durabil al agriculturii.**

- **Rasele de animale existente, adaptate la condițiile naturale sunt principalele furnizoare de materii prime de calitate ce pot fi mai bine valorificate în viitor datorită creșterii cererii de produse tradiționale și de calitate, dar și datorită accentuării crizei alimentare la nivel mondial.**

- **Organizarea producătorilor în asociații cooperatiste cu capacități proprii de transformare și comercializare și sporirea veniturilor acestora, constituie un obiectiv de baza pentru o dezvoltare durabilă în ruralul montan.**

- **Existența tradițiilor și cunoștințelor legate de producerea și procesarea produselor montane, coroborată cu noua legislație europeana privind etichetarea produselor montane este o oportunitate pentru dezvoltarea zonelor montane, prin diversificarea activităților turistice.**

- **Practicarea unei agriculturi durabile, în special în zona de deal și montană, unde pajiștile au ponderea cea mai mare, apare ca o necesitate a unei dezvoltări rurale echilibrate din punct de vedere economic, de protecție a mediului și de păstrare a tradițiilor.**

Va mulțumesc!